

18.7.2018

MIETINTÖ

toimenpiteistä kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja torjumiseksi työpaikoilla, julkisissa tiloissa ja poliittisessa elämässä EU:ssa (2018/2055(INI))

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

Esittelijä: Pina Picierno

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	3
PERUSTELUT.....	18
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	20
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	21

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

toimenpiteistä kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja torjumiseksi työpaikoilla, julkisissa tiloissa ja poliittisessa elämässä EU:ssa (2018/2055(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 ja 3 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8, 10, 19 ja 157 artiklan,
- ottaa huomioon Lissabonin sopimuksen hyväksymisen yhteydessä joulukuussa 2009 voimaan tulleen Euroopan unionin perusoikeuskirjan¹ ja erityisesti sen 1, 20, 21, 23 ja 31 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) vuoden 2014 kertomuksen naisiin kohdistuvasta väkivallasta: ”Violence against women: an EU-wide survey”²,
- ottaa huomioon miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY³,
- ottaa huomioon miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalla 13. joulukuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/113/EY, jossa määritellään ja tuomitaan häirintä ja seksuaalinen häirintä⁴,
- ottaa huomioon Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) tasa-arvoindeksin,
- ottaa huomioon EIGEn kesäkuussa 2017 ilmestyneen julkaisun ”Naisiin ja tyttöihin kohdistuva verkkoväkivalta” (”Cyber violence against women and girls”),
- ottaa huomioon Viron, Bulgarian ja Itävallan 19. heinäkuuta 2017 antaman EU:n puheenjohtajatroikan julkilausuman naisten ja miesten tasa-arvosta,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuksia ja erityisesti naisten oikeuksia koskevat eri asiakirjat, joita ovat Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja, ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevat kansanväliset yleissopimukset, kaikkinaisen naisen syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus ja sen pöytäkirja sekä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastainen yleissopimus,

¹ EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391.

² <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

³ EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁴ EUVL L 373, 21.12.2004, s. 37.

- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien muut seksuaalista häirintää ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevat välineet, kuten maailman ihmisoikeuskonferenssin 25. kesäkuuta 1993 hyväksymän Wienin julistuksen ja toimintaohjelman, Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 20. joulukuuta 1993 antaman, naisiin kohdistuvan väkivallan poistamista koskevan julistuksen, 21. heinäkuuta 1997 annetun päätöslauselman rikosten estämisestä ja rikosoikeudellisista toimista naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi, naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevien YK:n erityisedustajien raportit sekä naisten syrjinnän poistamista käsittelevän komitean yleisen suosituksen nro 19,
- ottaa huomioon neljännessä naisten maailmankonferenssissa 15. syyskuuta 1995 hyväksytyn Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman sekä YK:n erityisistunnoissa Peking +5 (2000), Peking +10 (2005), Peking +15 (2010) ja Peking +20 (2015) hyväksytyt asiakirjat, joissa arvioidaan konferenssien tuloksia,
- ottaa huomioon rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU (uhrien oikeuksia koskeva direktiivi)¹,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2012 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien johtokunnan jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä (naisten johtokuntapaikkoja koskeva direktiivi) (COM(2012)0614),
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2007 tehdyn ETUC/CES-, BUSINESSEUROPE-, UEAPME- ja CEEP-järjestöjen välisen puitesopimuksen työpaikalla tapahtuvasta häirinnästä ja väkivallasta,
- ottaa huomioon vuonna 2015 julkaistun tasa-arvoelinten eurooppalaisen verkoston Equinetin raportin ”The Persistence of Discrimination, Harassment and Inequality for Women. The work of equality bodies informing a new European Commission Strategy for Gender Equality”,
- ottaa huomioon Equinetin vuonna 2014 julkaiseman raportin ”Harassment on the Basis of Gender and Sexual Harassment: Supporting the Work of Equality Bodies”,
- ottaa huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Istanbulin yleissopimuksen ja erityisesti sen 2 ja 40 artiklan² sekä 12. syyskuuta 2017 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin osalta³,
- ottaa huomioon 20. syyskuuta 2001 antamansa päätöslauselman työpaikoilla tapahtuvasta häirinnästä⁴, 26. marraskuuta 2009 antamansa päätöslauselman naisiin

¹ EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57.

² <https://rm.coe.int/168008482e>

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0329.

⁴ EYVL C 77 E, 28.3.2002, s. 138.

kohdistuvan väkivallan poistamisesta¹, 5. huhtikuuta 2011 antamansa päätöslauselman naisiin kohdistuvan väkivallan torjumista koskevan EU:n politiikan painopistealueista ja yleispiirteistä², 15. joulukuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n työterveys- ja työturvallisuusstrategian 2007–2012 väliarvioinnista³, 25. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnasta⁴ ja siihen liitetyn Euroopan tason lisäarvon arvioinnin marraskuulta 2013 sekä 24. marraskuuta 2016 antamansa päätöslauselman EU:n liittymisestä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehtyyn Istanbulin yleissopimukseen⁵,

- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2017 antamansa päätöslauselman naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa vuosina 2014–2015⁶, 10. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman naisten ja miesten tasa-arvon edistymisestä Euroopan unionissa vuonna 2013⁷ ja 24. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman legitiimeistä toimista yleisen edun hyväksi toimivien väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi heidän paljastaessaan luottamuksellisia tietoja yrityksistä ja julkisista elimistä⁸,
- ottaa huomioon 26. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön torjumisesta EU:ssa⁹,
- ottaa huomioon Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön raportin ”Safe at home, safe at work – Trade union strategies to prevent, manage and eliminate work-place harassment and violence against women”,
- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön 3.–6. lokakuuta 2016 järjestämän, naisiin ja miehiin työelämässä kohdistuvaa väkivaltaa käsitelleen asiantuntijakokouksen raportin,
- ottaa huomioon parlamenttien välisen liiton tekemän tutkimuksen ”Sexism, harassment and violence against women parliamentarians”, joka julkaistiin vuonna 2016¹⁰,
- ottaa huomioon sisäasioiden pääosaston maaliskuussa 2018 julkaiseman tutkimuksen, joka koskee kiusaamista ja seksuaalista häirintää työpaikoilla, julkisissa tiloissa ja poliittisessa elämässä EU:ssa (”Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU”)¹¹,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,

¹ EUVL C 285 E, 21.10.2010, s. 53.

² EUVL C 296 E, 2.10.2012, s. 26.

³ EUVL C 168 E, 14.6.2013, s. 102.

⁴ EUVL C 285, 29.8.2017, s. 2.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0451.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0073.

⁷ EUVL C 316, 30.8.2016, s. 2.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0402.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0417.

¹⁰ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

¹¹ Tutkimus – ”Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, kansalaisoikeuksien sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden politiikkayksikkö, maaliskuu 2018.

- ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A8-0265/2018),
- A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista, jotka on tunnustettu perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa; ottaa huomioon, että sukupuoleen perustuva väkivalta johtuu miesten ja naisten välisten valta- ja vastuusuhteiden epätasapainosta ja liittyy patriarkaattiin ja jatkuvaan sukupuoleen perustuvaan syrjintään;
- B. katsoo, että iäkkäät ihmiset, erityisesti iäkkäät yksin elävät naiset, ovat psykologisen ja fyysisen häirinnän ja kiusaamisen osalta erityisen haavoittuvassa asemassa oleva yhteiskuntaryhmä;
- C. ottaa huomioon, että direktiivissä 2002/73/EY ”sukupuolinen häirintä” määritellään tilanteeksi, ”jossa ilmenee ei-toivottua sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan sukupuolista käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön arvoa erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri”;
- D. katsoo, että määritelmä olisi muotoiltava uudelleen, koska yhteiskunta ja tekniikka ovat kehittyneet ja asenteet ovat muuttuneet;
- E. katsoo, että raskauteen ja äitiyteen perustuvan häirinnän torjuminen on välttämätöntä, jotta voidaan saavuttaa naisten todellinen työ- ja yksityiselämän tasapaino;
- F. ottaa huomioon, että seksuaalinen häirintä on yksi väkivallan muoto ja että se on äärimmäisin – ja kuitenkin itsepintaisesti vallalla oleva – sukupuoleen perustuvan syrjinnän muoto; ottaa huomioon, että noin 90 prosenttia seksuaalisen häirinnän uhreista on naisia ja noin 10 prosenttia heistä on miehiä; ottaa huomioon, että FRA:n vuonna 2014 tekemän EU:n laajuisen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsitelleen tutkimuksen mukaan joka kolmas nainen on kokenut aikuisiällä fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa; ottaa huomioon, että EU:ssa jopa 55 prosenttia naisista on kokenut seksuaalista häirintää; ottaa huomioon, että 32 prosenttia kaikista uhreista EU:ssa on ilmoittanut tekijän olleen esimies, työtoveri tai asiakas; ottaa huomioon, että 75 prosenttia erityistä pätevyyttä edellyttävissä ammateissa tai ylimmän johdon tehtävissä toimivista naisista on joutunut seksuaalisen häirinnän kohteeksi; ottaa huomioon, että 61 prosenttia palvelualalla työskentelevistä naisista on kokenut seksuaalista häirintää; ottaa huomioon, että 5–10 prosenttia Euroopan työvoimasta joutuu jossakin vaiheessa työpaikkakiusaamisen kohteeksi;
- G. ottaa huomioon, että sekä seksuaalinen että psykologinen häirintä työssä on kielletty EU:n tasolla, että tämä pätee myös työhön pääsyyn, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen ja että häirintää käsitellään terveys- ja turvallisuusnäkökulmasta;
- H. katsoo, että EU:n toimielinten ja erillisvirastojen tehtävänä on jatkaa käytössä olevien mekanismien parantamista panemalla täytäntöön mahdollisimman tehokkaat säännöt lisätäkseen tietoisuutta seksuaalisen häirinnän määritelmästä ja suojellakseen työntekijöitä;

- I. ottaa huomioon, että tapaukset, joissa on kyse seksuaalisesta häirinnästä, jäävät huomattavan usein ilmoittamatta, mikä johtuu vähäisestä asiaa koskevasta yhteiskunnallisesta tietoisuudesta, asiasta muille ihmisille puhumiseen liittyvästä pelosta ja häpeästä, irtisanotuksi tulemisen pelosta, todisteiden hankkimisen vaikeudesta, riittämättömistä raportoinnin, seurannan ja uhrien suojelun kanavista sekä väkivallan arkipäiväistymisestä;
- J. ottaa huomioon, että työpaikalla tapahtuvasta seksuaalisesta häirinnästä ilmoittaminen voi hyvin usein johtaa uhrin irtisanomiseen tai eristämiseen työpaikalla; katsoo, että jos vähemmän vakaviin rikoksiin ei puututa, se kannustaa tekemään vakavampia rikoksia;
- K. ottaa huomioon, että kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä ovat yhä vakavia ongelmia monissa erilaisissa sosiaalisissa yhteyksissä, kuten työpaikoilla, julkisissa tiloissa, internetin kaltaisissa virtuaaliympäristöissä ja poliittisessa elämässä, ja että yhä useammin kiusaamista harjoitetaan uusien tekniikoiden välityksellä, kuten verkkosivuilla tai sosiaalisissa verkostoissa, joissa tällaiseen rikokseen syyllistyvät pystyvät piiloutumaan anonyymiteetin taakse;
- L. ottaa huomioon, että työn organisoinnin ja sosiaalisen elämän uudet muodot sekä yksityis-, työ- ja yhteiskuntaelämän välisten rajojen hämärtyminen voivat johtaa yksilöihin tai yhteiskuntaryhmiin kohdistuvan negatiivisen käyttäytymisen voimistumiseen; toteaa, että hyvin usein työpaikkakiusaamista voi ilmetä eri tavoin, sekä ylhäältä alaspäin (esimiehen alaisiinsa kohdistama kiusaaminen) että samalla tasolla (samalla tasolla työskentelevien kollegojen harjoittama kiusaaminen);
- M. ottaa huomioon, että seksuaalinen ja psykologinen häirintä ovat ilmiöitä, joissa uhrin ja tekijät edustavat kaikenlaisia ikäryhmiä, koulutus- ja kulttuuritaustoja, tuloluokkia ja sosiaalisia taustoja, ja että näillä ilmiöillä on uhriin fyysisiä, seksuaalisia, emotionaalisia ja psykologisia vaikutuksia; ottaa huomioon, että sekä internetissä että sen ulkopuolella ilmenevät sukupuolistereotyyppit ja seksismi samoin kuin seksistinen vihapuhe ovat monien väkivallan muotojen ja naisten syrjinnän perimmäisiä syitä ja estävät naisten voimaannuttamisen;
- N. ottaa huomioon, että uhrien oikeuksia koskevassa direktiivissä sukupuoleen perustuva väkivalta ymmärretään uhrin perusvapauksien loukkaukseksi ja että siihen sisältyy seksuaalinen väkivalta (mukaan lukien raiskaus, seksuaaliset hyökkäykset ja seksuaalinen häirintä); toteaa, että sukupuoleen perustuvan väkivallan naisuhrit ja heidän lapsensa tarvitsevat usein erityistä tukea ja suojelua, koska tällaiseen väkivaltaan liittyy suuri toistuvan uhriksi joutumisen, pelottelun ja kostotoimien riski;
- O. ottaa huomioon, että työelämässä esiintyvää väkivaltaa käsitellään usein hajanaisesti keskittyen pääasiassa sen näkyvämpiin muotoihin, kuten fyysiseen väkivaltaan; ottaa huomioon, että seksuaalisella ja psykologisella häirinnällä voi kuitenkin olla jopa tuhoisampia vaikutuksia niiden kohteena olevaan henkilöön;
- P. ottaa huomioon, että tapaukset, joissa on kyse seksismistä ja sen seurauksena tapahtuvasta seksuaalisesta häirinnästä, jonka kohteeksi naiset saattavat joutua työpaikoilla, vaikuttavat osaltaan heidän jäämiseensä pois työmarkkinoilta, mikä vaikuttaa kielteisesti heidän taloudelliseen riippumattomuuteensa ja perheen tuloihin;

- Q. ottaa huomioon, että maaseudulla ja syrjäisillä alueilla EU:ssa häirinnän ja väkivallan uhriksi joutuneilla naisilla on tavallisesti enemmän vaikeuksia saada täysipainoista apua ja suojelua tekijöitä vastaan;
- R. ottaa huomioon, että fyysisen ja sanallisen, myös verkossa ilmenevän, väkivallan vaikutukset eivät vahingoita uhria vain välittömästi, vaan myös pitkällä aikavälillä, kuten silloin, jos uhri kärsii stressistä, masentuu vakavasti tai jopa tekee itsemurhan, mistä on osoituksena asiaa koskevien raportoitujen tapausten määrän lisääntyminen; katsoo, että terveyteen kohdistuvien kielteisten vaikutusten lisäksi kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä työpaikalla vaikuttavat kielteisesti myös kyseisen henkilön uraan, organisaatioihin ja yhteiskuntaan esimerkiksi, kun niiden seurauksena poissaolot lisääntyvät, tuottavuus ja palvelun laatu heikkenevät ja menetetään inhimillistä pääomaa;
- S. ottaa huomioon, että EU:n lainsäädännössä jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten ja erillisvirastojen edellytetään huolehtivan siitä, että niillä on tasa-arvoelin, joka tarjoaa häirinnän uhreille riippumatonta tukea, tekee riippumattomia tutkimuksia, kerää tarkoituksenmukaisia, eriteltyjä ja vertailukelpoisia tietoja, tutkii määritelmiä ja luokituksia, julkaisee riippumattomia raportteja ja antaa työhön ja koulutukseen sekä hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuteen ja tarjontaan liittyviä sekä itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevia suosituksia;
- T. ottaa huomioon, että EU:ssa ei suojella kaikkia naisia samalla tavoin sukupuoleen perustuvalla väkivallalla ja seksuaalisella ja psykologisella häirinnällä, koska jäsenvaltioiden toimintapolitiikoissa ja laeissa on eroja; katsoo, että oikeusjärjestelmät eivät aina tarjoa naisille riittävää tukea; toteaa, että sukupuoleen perustuvan väkivallan tekijä on usein uhrin jo tuntema henkilö, josta uhri on monissa tapauksissa riippuvainen, minkä vuoksi uhri pelkää vielä enemmän ilmoittaa väkivallasta;
- U. toteaa, että kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet Istanbulin yleissopimuksen, mutta kaikki eivät ole ratifioineet sitä, ja että ratifioinnin viivästyminen heikentää sopimuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa;
- V. ottaa huomioon, että seksismi ja naispuolisiin parlamentaarikkoihin kohdistuva seksuaalinen ja psykologinen häirintä on todellista ja yleistä; ottaa huomioon, että häirintään ja väkivaltaan syyllistyneet henkilöt eivät kuulu vain poliittisiin vastustajiin, vaan he voivat olla myös saman poliittisen puolueen jäseniä taikka uskonnollisia johtajia, paikallisviranomaisia tai jopa perheenjäseniä;
- W. toteaa, että poliitikoilla on kansalaisten vaaleilla valitsemina edustajina keskeinen vastuu positiivisina roolimalleina toimimisesta ja seksuaalisen häirinnän estämisestä ja torjumisesta yhteiskunnassa;
- X. toteaa, että naisten poliittisen toiminnan oikeutus kyseenalaistetaan toisinaan vieläkin, että naiset ovat stereotyyppien uhreja ja että stereotyyppit saavat heidät luopumaan poliittisesta toiminnasta, mikä on erityisen silmiinpistävää aina kun naiset ovat vähemmän edustettuina politiikassa;
- Y. toteaa, että kaikilla kansallisilla ja alueellisilla parlamenteilla ja kunnanvaltuustoilla ei ole käytössä erityisiä järjestelyjä eikä sisäisiä sääntöjä, joilla olisi luotu asianmukaiset

kanavat häirintää koskevien valitusten turvalliselle ja luottamukselliselle esittämiselle ja käsittelylle; katsoo, että seksuaalista ja psykologista häirintää koskevan koulutuksen tulisi olla pakollista kaikille parlamentin jäsenille ja henkilöstölle, Euroopan parlamentti mukaan lukien;

- Z. katsoo, että perheväkivalta on ongelma myös työpaikalla, koska se voi vaikuttaa uhrin työhön osallistumiseen, työsuoritukseen ja turvallisuuteen;
- AA. ottaa huomioon, että seksuaalista ja psykologista häirintää ei ilmene ainoastaan työpaikoilla, vaan myös julkisissa tiloissa, kuten virallista ja epävirallista koulutusta antavissa laitoksissa, terveydenhuollon laitoksissa, vapaa-ajan tiloissa, kaduilla ja julkisissa liikennevälineissä;
- AB. ottaa huomioon, että verkkoahdistelussa ja verkossa tapahtuvassa häirinnässä on kyse tieto- ja viestintätekniiikan käytöstä toisen henkilön vainoamiseksi, häiritsemiseksi, kontrolloimiseksi tai manipuloimiseksi; ottaa huomioon, että verkossa tapahtuva häirintä on erityisesti nuorten naisten ongelma, koska he käyttävät enemmän tieto- ja viestintätekniiikkaa; ottaa huomioon, että 28 jäsenvaltion EU:ssa 20 prosenttia nuorista (18–29-vuotiaista) naisista on kokenut verkossa tapahtuvaa häirintää;
- AC. toteaa, että vuonna 2016 tehdyn tutkimuksen mukaan yli puolet kyselyihin vastanneista naisista oli kokenut jonkinlaista seksuaalista häirintää YK:n työpaikoilla mutta neljä viidestä ei ollut ilmoittanut häirinnästä työnantajalleen¹;
- AD. ottaa huomioon, että uudet tekniikat voivat myös tarjota mahdollista tukea väkivaltailmiöiden analysoinnissa, ymmärtämisessä ja ennaltaehkäisemisessä;
- AE. ottaa huomioon, että naisiin ja erityisesti nuoriin naisiin kohdistuu kiusaamista ja seksuaalista häirintää, jossa käytetään uusia tekniikoita, kuten verkkosivuja ja sosiaalisia verkostoja, jotka joskus organisoidaan sosiaalisen median salaisten foorumien tai ryhmien kautta; ottaa huomioon, että tällaiseen toimintaan kuuluvat raiskausuhkaukset, tappouhkaukset, hakkerointiyritykset sekä henkilökohtaisten tietojen ja valokuvien julkaiseminen; ottaa huomioon, että verkon ja sosiaalisen median laajalti yleistyneen käytön yhteydessä arviolta joka kymmenes tyttö on 15:een ikävuoteen mennessä jo kokenut jonkinlaista verkkoväkivaltaa, kuten verkkoahdistelua ja häirintää; toteaa, että julkisessa roolissa olevat naiset, kuten toimittajat, ja varsinkin hlbt-i-naiset ja vammaiset naiset, ovat verkkokiusaamisen ja -väkivallan ensisijaisia kohteita ja että jotkut heistä ovat joutuneet niiden vuoksi poistumaan sosiaalisista verkostoista ja kokeneet fyysisistä pelkoa, stressiä, keskittymisongelmia, pelkoa mennä kotiin sekä huolta läheisistään;
- AF. katsoo, että häirintää voidaan estää työympäristössä vain, jos sekä yksityiset että julkiset yritykset luovat kulttuurin, jossa naisia kohdellaan tasavertaisesti ja työntekijät kohtelevat toisiaan kunnioittavasti;
- AG. toteaa tutkimusten osoittaneen, että häirintä on yleistä työpaikoilla, joissa johtoasemassa on enimmäkseen miehiä ja naisilla on vähän valtaa, kuten viihde- ja media-alalla, mutta sitä tapahtuu myös teknisen alan yrityksissä ja lakirytyksissä, myyntialalla ja muilla

¹ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

aloilla, jos miesvaltaiset johtoryhmät sallivat työntekijöiden sukupuolittuneen kohtelun; toteaa, että yrityksissä, joiden johdossa on enemmän naisia, esiintyy vähemmän seksuaalista häirintää;

Yleiset suositukset

1. tuomitsee jyrkästi kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan, jota on kuvattu CEDAW-sopimuksessa ja Istanbulin yleissopimuksessa;
2. painottaa, että seksuaalinen häirintä on ihmisoikeusrikkomus, joka liittyy patriarkaalisiin valtarakenteisiin, joita on pikaisesti muutettava;
3. korostaa kaikkien miesten keskeistä roolia häirinnän ja seksuaalisen väkivallan kaikenlaisten muotojen kitkemisessä; kehottaa komissiota ja kaikkia jäsenvaltioita osallistamaan miehet aktiivisesti sukupuolten tasa-arvoa koskeviin valistus-, ennaltaehkäisy- ja opetuskampanjoihin; painottaa, että myös lievempiin rikoksiin on kohdistettava ennaltaehkäisykampanjoita;
4. painottaa, että tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen pyrkivien toimenpiteiden ja tietoisuudenedistämiskampanjoiden on katettava myös pojat ja että niitä on järjestettävä opetuksen alkuvaiheista alkaen;
5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita seuraamaan seksuaalisen häirinnän kieltävien EU:n direktiivien asianmukaista täytäntöönpanoa;
6. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevia kattavia kansallisia toimintasuunnitelmia ja lainsäädäntöä kiinnittäen asianmukaista huomiota siihen, että tasa-arvoelinten käyttöön tarjotaan riittävät resurssit, joihin kuuluvat henkilöstön koulutus ja riittävä rahoitus;
7. kehottaa komissiota keräämään esimerkkejä parhaista käytännöistä seksuaalisen ja psykologisen häirinnän sekä raskauteen ja äitiyteen perustuvan häirinnän torjunnassa työpaikoilla ja muilla elämänaloilla ja levittämään kyseisen selvityksen tuloksia laajalti;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita huolehtimaan riittävästä rahoitusmekanismeista ohjelmille ja toimille, joilla pyritään torjumaan naisiin kohdistuvaa seksuaalista ja psykologista häirintää kaikilla tasoilla, kiinnittäen erityistä huomiota uusien tekniikoiden ja innovoinnin tarjoamien välineiden käyttöön, esimerkiksi investoimalla entistä enemmän ilmiön torjuntaan suunnattuihin tutkimus- ja innovointiprosesseihin;
9. kehottaa Euroopan oikeusasianaista keräämään tietoja erilaisista EU:n toimielimissä ja erillisvirastoissa voimassa olevista suojelusäännöistä ja antamaan sitovia johtopäätöksiä sääntöjen yhdenmukaistamiseksi parhaiden standardien kanssa;
10. pitää valitettavana, että eräät jäsenvaltiot eivät vielä ole ratifioineet Istanbulin yleissopimusta; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, ratifioimaan sen ja panemaan sen viipymättä kaikilta osin täytäntöön; kehottaa lisäksi niitä jäsenvaltioita, jotka ovat jo ratifioineet Istanbulin yleissopimuksen, panemaan sen kaikilta osin täytäntöön;

11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kartoittamaan tarkemmin kaikkialla EU:ssa ilmenevää seksuaalista häirintää paremmilla ja tieteellisesti vakuuttavammilla tutkimuksilla ottaen huomioon myös verkkokiusaamisen kaltaiset uudet haasteet;
12. pitää tervetulleena uutta laajaa julkista keskustelua, jota käydään myös sosiaalisessa mediassa ja joka vaikuttaa osaltaan rajankäyntiin siitä, mikä on seksuaalista häirintää ja mikä hyväksyttävää käytöstä; suhtautuu erityisen myönteisesti #MeToo-kampanjan kaltaisiin aloitteisiin, ja tukee voimakkaasti kaikkia naisia ja tyttöjä, jotka ovat osallistuneet kampanjaan, myös niitä, jotka ovat paljastaneet tekijöitä;
13. kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen työpaikoilla, julkisissa tiloissa ja poliittisessa elämässä ilmenevän kiusaamisen ja seksuaalisen väkivallan torjumiseksi ja kehottaa sitä sisällyttämään siihen (seksuaalisen tai muun) väkivallan ja kiusaamisen ajantasaiset ja tyhjentävät määritelmät;
14. korostaa tarvetta torjua työntekijöiden jatkuvaa ja pitkäaikaista häirintää tai pelottelua, jonka seurauksena tai tarkoituksena on työntekijän halventaminen tai pilkkaaminen, hänen eristämisensä tai hänen erottamisensa työntekijöiden ryhmästä;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan ja edistämään yhteistyössä Eurostatin ja EIGEn kanssa tarkoituksenmukaisten, sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjen ja vertailukelpoisten tietojen järjestelmällistä keräämistä ja varmistamaan niiden keräämisen tapauksissa, joissa on kyse seksuaalisesta ja sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä ja psykologisesta häirinnästä, verkossa tapahtuva häirintä mukaan luettuna, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla; kehottaa työnantajajärjestöjä, ammattiliittoja ja työnantajia osallistumaan aktiivisesti tietojen keräämisprosessiin tarjoamalla ala- ja ammattikohtaista asiantuntemusta;
16. panee merkille, että vertailukelpoisten lukujen saamiseksi seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen vallitsevuudesta jäsenvaltioissa olisi asetettava etusijalle ongelmien parempi tiedostaminen ja tunnustaminen yhteensovitetuilla toimilla tiedon levittämiseksi ja koulutuksen tarjoamiseksi;
17. muistuttaa komissiolle esittämästään kehotuksesta esittää naisiin ja tyttöihin kohdistuvan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kaikkiin muotoihin puuttumista koskeva direktiiviehdotus, johon olisi sisällyttävä naisiin kohdistuvan väkivallan eri tyyppien yhteiset määritelmät mukaan lukien (seksuaalisen ja muunlaisen) häirinnän ja kiusaamisen ajantasaiset ja kattavat määritelmät sekä naisiin kohdistuvan väkivallan kriminalisointia koskevat yhteiset oikeudelliset kriteerit; kehottaa komissiota esittämään kattavan EU:n strategian, jolla torjutaan kaikkia sukupuoleen perustuvan väkivallan muotoja, naisiin ja tyttöihin kohdistuva seksuaalinen häirintä ja hyväksikäyttö mukaan luettuina, ja joka pohjautuu naisten kertomusten ja omakohtaisten kokemusten muodossa oleviin todistajalausuntoihin;
18. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan riittävästi julkista rahoitusta sen varmistamiseksi, että lainvalvontaviranomaiset, tuomarit ja kaikki virkamiehet, jotka käsittelevät kiusaamiseen ja seksuaaliseen häirintään liittyviä tapauksia, koulutetaan ymmärtämään työpaikoilla sekä muualla ilmenevää väkivaltaa ja häirintää;

19. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan korkealaatuiset, helposti saatavilla olevat ja asianmukaisesti rahoitetut erikoistuneet palvelut sukupuoleen perustuvan väkivallan ja seksuaalisen ja psykologisen häirinnän uhreille sekä tunnustamaan, että nämä naisiin kohdistuvan väkivallan muodot liittyvät toisiinsa ja että niihin on puuttuttava kokonaisvaltaista lähestymistapaa noudattaen, ottamalla huomioon sosiokulttuuriset tekijät, joiden puitteissa ilmiö syntyy, ja toisaalta antamalla erikoistuneista palveluista vastaaville tahoille mahdollisuus ottaa käyttöön teknisiä välineitä, joilla ilmiötä ennaltaehkäistään ja hallitaan;
20. kehottaa jäsenvaltioita ja paikallis- ja aluehallintoja tarjoamaan asianmukaiset suunnitelmat ja resurssit sen varmistamiseen, että väkivallan ja häirinnän uhreiksi maaseudulla ja syrjäisillä alueilla joutuneiden avun ja suojelun saantia ei estetä tai rajoiteta;
21. kehottaa komissiota torjumaan sukupuoleen perustuvan väkivallan uusia muotoja, kuten verkkohäirintää, ulottamalla EU:n lainsäädännössä eli puitepäättöksessä rasismin ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin vahvistetun laittoman vihapuheen määritelmän kattamaan naisvihan ja varmistamaan, että myös laittoman vihapuheen torjumista verkossa koskevat käytännösäännöt kattavat nämä rikokset; kehottaa kehittämään koulutusohjelmia, joilla naisia kannustetaan parantamaan taitojaan uusien tekniikoiden käytössä, jotta heillä olisi paremmat valmiudet seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen kaikkien muotojen kohtaamiseen verkossa, ja kehottaa erikoistuneista palveluista vastaavia tahoja yhteistyössä luomaan tieto- ja resurssijärjestelmät, joiden avulla sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan liittyvää ongelmaa voidaan seurata ja analysoida rikkomatta uutta yleistä tietosuojasetusta (asetus (EU) 2016/679);
22. tuomitsee myös seksuaalisen häirinnän ja muunlaisen häirinnän, joka on levinnyt laajalle ja erityisesti verkkopelaamiseen ja sosiaaliseen mediaan, ja kannustaa mediayhtiöitä ja operaattoreita valvomaan niitä ja ryhtymään viipymättä vastatoimiin kaikissa häirintätapauksissa; vaatii siksi toteuttamaan erilaisia toimenpiteitä, kuten tietoisuuden lisääminen, erityiskoulutukset ja rikkomuksiin syyllistyviin sovellettavia kurinpitoseuraamuksia koskevat sisäiset säännöt ja näiden käytäntöjen uhreille annettava henkinen ja/tai oikeudellinen tuki, työpaikkakiusaamisen ja työpaikalla sekä verkkoympäristöissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;

Väkivalta työpaikalla

23. painottaa, että jäsenvaltioiden, paikallis- ja alueviranomaisien, työnantajajärjestöjen ja ammattiliittojen on kiireellisesti selvitettävä, mitä esteitä naiset kohtaavat seksuaalisesta häirinnästä ja sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä ja väkivallasta ilmoittaessaan, ja tuettava siksi naisia täysimääräisesti ja kannustettava heitä ilmoittamaan esimerkiksi seksuaalisesta häirinnästä, sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä, raskauteen ja äitiyteen perustuvasta häirinnästä ja kiusaamisesta ilman pelkoa mahdollisista seurauksista sekä luotava mekanismeja, jotka voimaannuttavat naisia, tekevät väkivallasta ilmoittamisesta heille turvallista ja tukevat heitä siinä;
24. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan aktiivisia ja tehokkaita toimia, joilla voidaan ehkäistä ja torjua kaikkia naisiin kohdistuvan väkivallan muotoja, kuten seksuaalista

- häirintää, seksismiä ja kiusaamista, joiden kohteeksi suurin osa naisista joutuu työpaikalla;
25. korostaa, että tarvitaan kiireellisesti työpaikkaväkivaltaa ja -häirintää koskevia normeja, joiden olisi toimittava lainsäädännöllisenä kehyksenä hallitusten, työnantajien, yritysten ja ammattiliittojen toimille kaikilla tasoilla;
 26. panee merkille, että väkivalta-alttiutta ilmenee enemmän joillakin aloilla ja joissakin ammateissa, kuten terveydenhuollossa, julkisissa hätäpalveluissa, politiikassa, koulutus- ja liikennealalla, kodinhoitopalveluissa, maataloudessa ja maaseututaloudessa sekä tekstiili-, vaatetus-, nahka- ja jalkinealalla;
 27. panee merkille, että jotkin työntekijäryhmät saattavat kohdata muita enemmän työpaikkakiusaamista ja -väkivaltaa, kuten raskaana olevat naiset, vanhemmat, vammaiset naiset, maahanmuuttajanaiset, alkuperäiskansoihin kuuluvat naiset, hlbtihmiset ja osa-aikatyötä tekevät, harjoittelijat tai määräaikaisella työsopimuksella työskentelevät naiset;
 28. panee merkille, että ei-toivottu käyttäytyminen voi johtua samanaikaisesti useista erisyistä tai kohdistua samanaikaisesti ammatilliseen, yksityiseen tai yhteiskunnalliseen elämään vaikuttaen haitallisesti kaikilla näillä yksilön tai ammatillisen tai sosiaalisen ryhmän toiminnan alueilla;
 29. vaatii, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön toimenpiteitä, joilla ehkäistään ja torjutaan työpaikkaväkivaltaa ja -kiusaamista toimintapolitiikoilla, joilla otetaan käyttöön ehkäiseviä toimia, tehokkaita, läpinäkyviä ja luottamuksellisia valitusten käsittelymenettelyjä, tiukkoja ja varoittavia seuraamuksia syyllisille sekä kattavia tiedotustoimia ja koulutusta varmistamaan, että työntekijät ymmärtävät kyseiset toimintapolitiikat ja menettelyt, ja tuetaan yrityksiä toimintasuunnitelmien laatimisessa kaikkien näiden toimenpiteiden toteuttamista varten; korostaa, että näitä toimenpiteitä ei tulisi sisällyttää olemassa oleviin rakenteisiin, jos niissä jo on sisäänrakennetut sukupuoliesteet;
 30. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan yhteistyössä psykologian alan asiantuntijoiden kanssa työsuojelutarkastajien kouluttamiseen ja varmistamaan, että yritykset ja organisaatiot tarjoavat uhreille pätevää ammattimaista psykologista ja sosiaalista tukea;
 31. kehottaa jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia varmistamaan, että sekä julkiset että yksityiset yritykset ja organisaatiot järjestävät seksuaalista häirintää ja kiusaamista koskevaa pakollista koulutusta kaikille työntekijöille ja johdon edustajille; korostaa, että tehokkaan koulutuksen olisi oltava vuorovaikutteista, jatkuvaa, kutakin työpaikkaa varten räätälöityä ja ulkopuolisten asiantuntijoiden antamaa;
 32. korostaa, että häirintätapauksista jätetään aivan liian usein ilmoittamatta, ja painottaa, että kaikissa organisaatioissa on oltava koulutettuja luottamuksellisia neuvonantajia, jotka tukevat uhreja, auttavat ilmoituksen tekemisessä ja antavat oikeusapua;
 33. painottaa, että yrityksillä tulisi olla nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään ja sen mukaiset toimintaperiaatteet ja että yritysten on varmistettava, että kaikki työntekijät

ovat tietoisia näistä toimintaperiaatteista, ilmoitusmenettelyistä sekä seksuaalista häirintää työpaikalla koskevista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan;

34. kehottaa mediayhtiöitä suojelemaan ja tukemaan verkkokiusaamisen uhreiksi joutuneita toimittajia ja toteuttamaan hyviä käytäntöjä, kuten tietoisuudenedistämiskampanjoita, johdon asianmukaista koulutusta muun muassa uhrien syyttämisen ja toissijaisen uhriksi joutumisen estämisessä, toimenpiteitä verkkoturvallisuuden parantamiseksi sekä oikeudellisen tuen tarjoamista asianomaiselle henkilölle valituksen tekemisessä;
35. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä naisten ja miesten välisen palkkatasa-arvon varmistamiseksi keinona välttää vallan väärinkäyttö ja edistää sukupuolten tasa-arvoa sekä ihmisarvon kunnioittamista, joka on naisiin kohdistuvan väkivallan torjumisen kannalta olennaisen tärkeää; korostaa, että palkkatasa-arvo olisi taattava palkkatietojen avoimuudella ja pitämällä kiinni oletettujen uhrien oikeudesta tiedonsaantiin, varmistamalla naisten ja miesten yhdenvertainen kohtelu ja tasapuoliset työllistymismahdollisuudet sekä naisten osallistuminen päätöksentekoon ja pääsy ylimpiin johtotehtäviin edistämällä niitä niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla, jolloin varmistettaisiin naisten tasapuolinen johtokuntaedustus; kehottaa näin ollen komissiota ja neuvostoa lisäämään ponnistelujaan neuvostossa vuodesta 2013 saakka käsiteltävänä olevan naisten johtokuntapaikkoja koskevan direktiivin käsittelyn jatkamiseksi;
36. katsoo, että tarvitaan laaja-alainen lähestymistapa työpaikkaväkivaltaan ja että siihen olisi sisällyttävä sen tunnustaminen, että kiusaamisen, seksuaalisen häirinnän sekä raskauteen ja äitiyteen perustuvan häirinnän, virallisessa ja epävirallisessa taloudessa esiintyvien erilaisten palkattoman työn muotojen (kuten omavaraisviljely, ruuanvalmistus, lasten- ja vanhustenhoito) sekä erilaisten työharjoitteluohjelmien (kuten oppisopimus- ja harjoittelujaksojen sekä vapaaehtoistyön) välillä vallitsee yhteys;
37. kehottaa hyväksymään pikaisesti kirjallista ilmoitusta koskevan direktiivin (neuvoston direktiivi 91/533/ETY) tarkistamisen; muistuttaa vaatimuksestaan asianmukaisia työoloja koskevasta direktiivistä, joka kattaisi toimenpiteet kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän torjumiseksi työpaikoilla;
38. toteaa, että perheväkivalta heijastuu usein työpaikalle vaikuttaen kielteisesti työntekijöiden elämään ja yritysten tuottavuuteen ja että nämä heijastusvaikutukset voivat toimia myös päinvastaiseen suuntaan eli työpaikalta kotiin; kehottaakin komissiota laatimaan ohjeet eurooppalaisten suojelumääräysten sovellettavuudesta työpaikoilla sekä selvittämään työnantajien vastuukysymyksiä;
39. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan raskauteen ja äitiyteen perustuvan häirinnän työpaikoilla;

Väkivalta poliittisessa elämässä

40. kehottaa kaikkia poliitikkoja noudattamaan tiukimpia käyttäytymissäantöjä ja toimimaan vastuuntuntoisina roolimalleina seksuaalisen häirinnän ehkäisemisessä ja torjunnassa parlamenteissa ja niiden ulkopuolella;

41. tuomitsee kaikki naispoliitikkoihin sosiaalisessa mediassa trollauksen muodossa kohdistuvan häirinnän muodot, joihin liittyy seksististen ja hyökkäävien viestien, myös tappo- ja raiskausuhkausten, esittäminen;
42. korostaa, että on tärkeää ottaa käyttöön puoluerajat ylittäviä toimintapolitiikkoja ja menettelyjä poliittisiin tehtäviin valittujen henkilöiden sekä työntekijöiden suojelemiseksi;
43. toteaa, että pariteettiperiaatteen mukaiset ehdokasluettelot kaikilla tasoilla ovat keskeisessä asemassa naisten politiikkaan osallistumisen mahdollistamisessa ja naisia syrjivien valtarakenteiden uudistamisessa; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tällaisia luetteloja Euroopan parlamentin vaaleissa;
44. kehottaa kaikkia poliittisia puolueita ja myös niitä, jotka ovat edustettuina Euroopan parlamentissa, ryhtymään konkreettisiin toimiin tämän ongelman ratkaisemiseksi myös ottamalla käyttöön toimintasuunnitelmia ja tarkistamalla puolueiden sisäisiä sääntöjä ja noudattamaan nollatoleranssia sekä ottamaan käyttöön ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, valitusten käsittelymenettelyjä ja tarkoituksenmukaisia seuraamuksia seksuaaliseen häirintään ja naisten kiusaamiseen politiikassa syyllistyviä henkilöitä kohtaan;
45. kehottaa kansallisten ja alueellisten parlamenttien sekä kunnanvaltuustojen jäseniä tukemaan uhreja täysimääräisesti sisäisten menettelyjen puitteissa ja/tai poliisin kanssa, tutkimaan tapauksia, ylläpitämään ilmenneistä tapauksista luottamuksellista rekisteriä, varmistamaan muiden ihmisten kunnioittamista ja ihmisarvoa koskevan pakollisen koulutuksen antamisen koko henkilöstölle ja parlamenttien jäsenille sekä vahvistamaan parhaat käytännöt nollatoleranssin varmistamiseksi kunkin elimen kaikilla tasoilla;
46. kehottaa kaikkia asiaankuuluvia toimijoitaan varmistamaan sen vuonna 2017 seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön torjumisesta EU:ssa antaman päätöslauselman kattavan ja nopean täytäntöönpanon; katsoo velvollisuutenaan olevan varmistaa nollatoleranssi seksuaalista häirintää kohtaan ja suojella ja tukea uhreja asianmukaisesti; kehottaa siksi
 - asettamaan riippumattomien asiantuntijoiden työryhmän tutkimaan seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön tilannetta parlamentissa,
 - arvioimaan ja tarvittaessa tarkistamaan parlamentin toimivaltaisten elinten kokoonpanoa niiden riippumattomuuden ja sukupuolijakauman tasapainon varmistamiseksi,
 - antamaan kaikille työntekijöille ja jäsenille pakollista koulutusta,
 - laatimaan selkeän aikataulun kaikkien päätöslauselmassa esitettyjen vaatimusten kattavalle täytäntöönpanolle;
47. kehottaa poliitikkoja kannustamaan johtajakoulutukseen ja osallistumaan itse tällaiseen koulutukseen, jotta vältetään johtajien välinpitämätön asenne ja pystytään tunnistamaan tilanteet, joissa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ilmenee;

Väkivalta julkisissa tiloissa

48. pyytää komissiota laatimaan julkisen tilan määritelmän, jossa otetaan huomioon viestintätekniikan kehitys, ja sisällyttämään määritelmään virtuaaliset julkiset tilat, joita sosiaaliset verkostot ja verkkosivustot ovat;
49. kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan, voisivatko ne hyväksyä häirintää julkisissa tiloissa koskevaa lainsäädäntöä, jonka myötä otettaisiin käyttöön myös interventio-ohjelmia, joissa keskitytään erityisesti sivullisten väliintulon merkitykseen;
50. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan tarkemmin julkisissa tiloissa ilmenevän seksuaalisen häirinnän syitä ja seurauksia, myös seksististen ja stereotyyppisten mainosten mahdollista vaikutusta väkivallan ja häirinnän esiintymiseen;
51. korostaa, että tietoisuudenedistämiskampanjat, joilla torjutaan sukupuolistereotyyppioita ja patriarkaalisia valtasuhteita ja edistetään nollatoleranssia seksuaalisen häirinnän osalta, ovat parhaita välineitä julkisissa tiloissa ilmenevään sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan puuttumiseksi;
52. korostaa, että kaikilla tasoilla annettava sukupuolten tasa-arvoa koskeva koulutus on olennaisen tärkeä väline tällaisten häiriökäyttäytymisen muotojen ehkäisemiseksi ja poistamiseksi, ajattelutavan muuttamiseksi ja seksismin ja seksuaalisen häirinnän kulttuurisen toleranssin vähentämiseksi; painottaa, että kouluissa on järjestettävä tätä aihetta käsitteleviä koulutusohjelmia ja keskusteluja; toteaa, että näihin yhteistyössä asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen ja tasa-arvoelinten kanssa järjestettäviin ohjelmiin ja keskusteluihin olisi silloin, kun se on tarpeen ja asianmukaista, kuuluttava tiedottamista sekä keskusteluja seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisystä ja vastatoimista, jotta voidaan lisätä tietoisuutta uhrien oikeuksista ja muistuttaa ihmisiä seksuaalisen häirinnän yhteyksistä naisten esineellistämiseen;
53. kehottaa jäsenvaltioita edistämään valistuskampanjoita keskiasteen kouluissa ja sisällyttämään verkkokiusaamista koskevan ongelman koulujen ja yliopistojen opetussuunnitelmiin; kehottaa erityisesti jatkamaan menestyksekkästä ”Delete Cyberbullying” -kampanjaa ja ”Safer Internet” -aloitetta kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän torjumiseksi, jotta nuoria, tulevia Euroopan kansalaisia, voidaan auttaa ymmärtämään tarvetta edistyä sukupuolten tasa-arvossa ja kunnioittaa naisia;
54. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan kouluihin ilmoitusjärjestelmän kaikkien verkkokiusaamistapausten seuraamiseksi;
55. panee merkille, että jotkin jäsenvaltioissa toteutetut toimet, kuten virallinen valvonta (poliisien ja/tai henkilökunnan läsnäolon lisääminen julkisissa liikennevälineissä, kameravalvonta) ja luonnollinen valvonta (parempi näkyvyys ja valaistus) ovat osoittautuneet tehokkaiksi keinoiksi vähentää julkisissa tiloissa tapahtuvaa häirintää;
56. kehottaa jäsenvaltioita muistuttamaan internetpalveluiden tarjoajia niiden velvollisuudesta suojella asiakkaitaan verkossa puuttumalla tapauksiin, joissa ilmenee toistuvia hyökkäyksiä tai vainoamista, suojellakseen uhreja, tehdäkseen tekijöille selväksi, etteivät he voi toimia rangaistuksetta, ja saadakseen nämä siten muuttamaan käyttäytymistään;

57. kehottaa jäsenvaltioita valvomaan tietotekniikka-asiantuntijoiden ja erikoistuneiden valvontaelimien, kuten viestintäviranomaisten, avulla verkkosivuja entistä tehokkaammin, jotta voidaan suojella kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän uhreja ja tarvittaessa ehkäistä rikoksia ja määrätä niistä rangaistuksia;
58. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tarvittavat välineet poistaakseen tiedotusvälineistä, politiikasta ja julkisesta diskurssista kielenkäytön, jossa yllytetään väkivaltaiseen käyttäytymiseen ja joka halventaa naisia ja heikentää heidän ihmisarvoaan;
59. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhdenmukaistamaan lainsäädäntöään ja sukupuoleen perustuvan väkivallan määritelmiään Istanbulin yleissopimuksen sisältämän naisiin kohdistuvan väkivallan määritelmän kanssa häirinnän ja kiusaamisen vastaisen lainsäädännön vaikuttavuuden lisäämiseksi;
60. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan seksuaalisen häirinnän kieltävän EU:n lainsäädännön asianmukaisen täytäntöönpanon seurantamekanismejaan ja varmistamaan, että kaikkien jäsenvaltioiden tasa-arvoelimillä on riittävät resurssit syrjinnän torjumiseen;
-
- ◦
61. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Seksuaalinen häirintä ja kiusaaminen ovat kaksi äärimmäisintä mutta kuitenkin yleistä sukupuoleen perustuvan syrjinnän muotoa, joiden uhreista 90 prosenttia on naisia. Jopa 55 prosenttia naisista on kokenut seksuaalista häirintää EU:ssa ja joka kymmenes nainen on kokenut seksuaalista häirintää tai vainoamista uuden teknologian välityksellä. Huolimatta siitä, että seksuaalinen väkivalta ja häirintä edustavat räikeää piittaamattomuutta sukupuolten tasa-arvosta ja ovat siten vastoin EU:n perusarvoja ja useiden vuosikymmenien saatossa luotua kattavaa kansainvälistä lainsäädäntöä, ne ovat erittäin todellinen ja itsepintaisesti vallalla oleva ongelma lähes jokaisessa maailman maassa.

Väkivaltaan ja häirintään puuttumiseksi käyttöön otettu **lainsäädäntö** vaihtelee eri puolilla EU:ta heijastaen jäsenvaltioiden välisiä sosiaalisia, kulttuurisia, oikeudellisia ja hallinnollisia eroja varsinkin työterveyttä ja -turvallisuutta koskevissa asioissa. Useimmat jäsenvaltiot puuttuvat väkivaltaan ja häirintään yhdenvertaista kohtelua koskevalla lainsäädännöllä tai yleisellä työlainsäädännöllä pikemminkin kuin erityisellä työterveys- ja työturvallisuuslainsäädännöllä. Nämä erot heijastuvat myös seksuaalisen häirinnän, väkivallan ja kiusaamisen kirjaviin määritelmiin. EU:n laajuisen lähestymistavan kehittäminen naisiin kohdistuvan väkivallan määrittelyyn sekä naisiin kohdistuvan väkivallan syiden ja seurausten tutkiminen ovat olennaisia EU:n tason aloitteiden aikaansaamisen kannalta.

EU:n lainsäädännössä seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan tilannetta, ”jossa ilmenee ei-toivottua sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan sukupuolista käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön arvoa erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri”. Uhrien oikeuksia koskevassa direktiivissä taas sukupuoleen perustuva väkivalta ymmärretään uhrin perusvapauksien loukkaukseksi ja että siihen sisältyy seksuaalinen väkivalta (mukaan lukien raiskaus, seksuaaliset hyökkäykset ja seksuaalinen häirintä).

Seksuaalinen häirintä ja kiusaaminen ovat ilmiöitä, joissa uhrin ja tekijät edustavat kaikenlaisia ikäryhmiä, koulutustaustoja ja sosioekonomisia luokkia. Se juontaa juurensa sukupuolistereotyyppioihin ja seksismiin, myös seksistiseen vihapuheeseen, jotka voivat johtaa muihin henkisen väkivallan muotoihin, jotka vaikuttavat itse uhrin lisäksi myös tämän perheeseen.

Jäsenvaltioiden väliset erot seksuaalisen häirinnän ja väkivallan määrittelyssä ja niitä koskevan lainsäädännön laadinnassa vaikuttavat siihen, pidetäänkö jotakin tapausta asianomaisen henkilön ihmisarvoa loukkaavana ja ilmoitetaanko siitä väkivalta- tai häirintätapauksena. Naiset eivät esimerkiksi aina ymmärrä, että heihin kohdistettu toiminta on seksuaalista häirintää tai kiusaamista, eivätkä siksi ilmoita siitä. Lisäksi monet väkivallan ja häirinnän uhrin eivät ryhdy oikeustoimiin, koska onnistumisen mahdollisuudet ovat pienet tai koska he pelkäävät kostotoimia. Ilmoittamatta jättäminen on näin ollen yleinen ongelma kaikkialla maailmassa, myös EU:ssa.

Pääasiallisia syitä siihen, että seksuaalinen häirintä ja kiusaaminen on vähäisesti tunnustettua jäsenvaltioissa, ovat puuttuva tietoisuus siitä, mikä on seksuaalista häirintää, vähäiset tarkoituksenmukaiset välineet/menetelmät ongelman arvioimiseksi ja käsittelemiseksi,

hallitusten ja organisaatioiden tapa asettaa kyseinen ongelma tärkeysjärjestyksessä alhaiselle sijalle, rajallinen tieteellinen näyttö sekä asiaa koskevien säädösten vähäisyys.

Työpaikoilla seksuaalista häirintää ja kiusaamista voivat usein pahentaa sellaiset ongelmat kuin yrityksen tai organisaation toimintarakenne, epäpätevä johtaminen, kohteen sosiaalinen haavoittuvuus, kielteinen tai vihamielinen ilmapiiri sekä kulttuuri, jossa häirintä hyväksytään tai jossa siitä jopa palkitaan tahattomasti.

Poliittisessa elämässä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käytetään usein siksi, että naiset saataisiin luopumaan aktiivisesta poliittisesta toiminnasta. Viime aikoina on käynnistetty maailmanlaajuisia kampanjoita naisiin politiikassa kohdistuvan väkivallan torjumiseksi, esimerkiksi #NotTheCost-kampanja. Lannistaminen perustuu stereotypiaan siitä, etteivät naiset sovi politiikkaan, ja tällaiset asenteet estävät monia naisia menemästä mukaan politiikkaan. Tällaisia näkemyksiä levittävät poliittiset vastustajat, tyytymättömät kansalaiset tai toisinaan myös muut hallitsevat auktoriteettihahmot, kuten uskonnolliset johtajat, tai jopa asianomaisen henkilön omat perheenjäsenet.

Vaikka **julkisissa tiloissa** ilmenevä seksuaalinen häirintä on yleistä, siitä ei useinkaan ilmoiteta, siitä ei tehdä tutkimusta eikä sitä koskevaa lainsäädäntöä anneta. Sitä voi ilmetä julkisissa liikennevälineissä, kaduilla, baareissa ja ravintoloissa. Sitä ilmenee myös sähköisillä foorumeilla, sillä uuden teknologian laajamittainen saatavuus on luonut jopa enemmän mahdollisuuksia häirintään ja väkivaltaan yhteiskunnan kaikilla tasoilla ja osa-alueilla. Tekijät voivat myös toimia rangaistuksetta, koska verkossa voi toimia nimettömästi.

Seksuaalisella häirinnällä ja kiusaamisella voi olla uhreja vaurioittavia pitkäkestoisia **vaikutuksia**, kuten vakavia vaikutuksia psykologiseen (ahdistus ja pelko) ja fyysiseen (mustelmat, haavat ja jopa kuolema) terveyteen. Työpaikkahäirinnän yksittäiset seuraukset voivat vaihdella lievistä stressijaksoista pitkiin sairauslomiin ja ne saattavat joskus olla jopa syy itsemurhaan. Lisäksi väkivalta ei vaikuta ainoastaan uhriin vaan myös hänen perheeseensä. Sukupuoleen perustuvan väkivallan naisuhrit ja heidän lapsensa tarvitsevat usein erityistä tukea ja suojelua, koska tällaiseen väkivaltaan liittyy suuri häirinnän ja väkivallan toistumisen riski.

Kuten tämä mietintö osoittaa, tästä aiheesta tarvitaan kiireellisesti lisää tietoa esimerkiksi siten, että kerätään tarkoituksenmukaisia, eriteltyjä ja vertailukelpoisia tietoja. Työpaikoilla, julkisissa tiloissa sekä poliittisessa elämässä ilmenevän väkivallan ja häirinnän riskejä ja seurauksia on myös ymmärrettävä paremmin, jotta voidaan löytää mahdollisia keinoja ja menetelmiä niihin puuttumiseen. On myös tarpeen selvittää seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan eri muotojen yhteydessä käytettäviä termejä, määritelmiä ja luokituksia.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	10.7.2018
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 0 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Arena, Heinz K. Becker, Malin Björk, Viliija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Margot Parker, Marijana Petir, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoaň
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Livia Járóka, Kostadinka Kuneva, Clare Moody, Mylène Troszczynski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Cornelia Ernst

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

21	+
ALDE	Angelika Mlinar
GUE/NGL	Malin Björk, Cornelia Ernst, Kostadinka Kuneva
NI	Krisztina Morvai
PPE	Heinz K. Becker, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Clare Moody, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Maria Gabriela Zoană
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Ernest Urtasun

0	-

5	0
EFDD	Margot Parker
ENF	Mylène Troszczynski
PPE	Marijana Petir, Michaela Šojdrová, Anna Záborská

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää